

POSTANOWIENIE

27 maja 2026 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Marcin Krajewski

na posiedzeniu niejawnym 27 maja 2026 r. w Warszawie

w sprawie z powództwa E.K., Z.K., S.B., B.T. i E.B.

przeciwko P. spółce akcyjnej w W.

o odszkodowanie,

na skutek skargi kasacyjnej E.K. i Z.K.

od wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie

z 24 kwietnia 2023 r., VII AGa 809/22,

1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,

2. zasądza na rzecz P. spółki akcyjnej w W. od E.K. i Z.K. po

1350 zł zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 24 kwietnia 2023 r. Sąd Apelacyjny w Warszawie oddalił apelację pięciorga powodów od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie z 22 kwietnia 2022 r., którym oddalono w całości ich powództwo o zapłatę odszkodowania za szkodę wywołaną utworzeniem obszaru ograniczonego użytkowania dla lotniska.

Powodowie wnieśli skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego, zaskarżając go w całości. Wskazali, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.) dotyczące możliwości objęcia zakresem

kompensacji na podstawie art. 129 ust. 2 Prawa ochrony środowiska szkody, która ujawniła się przed dniem wejścia w życie aktu prawa miejscowego wprowadzającego obszar ograniczonego użytkowania. Ponadto powodowie powołali się na potrzebę wykładni wymienionego przepisu jako wywołującego rozbieżności w orzecznictwie (art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.) co do rozumienia pojęcia „zmniejszenia wartości nieruchomości”.

Ponadto – zdaniem skarżących – skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.). Skarżący twierdzą, że Sądy obu instancji nie miały podstaw do oddalenia żądania pozwu w całości, nawet jeśli powodowie błędnie sformułowali tezy dowodowe, dążąc do wykazania, że mogą dochodzić odszkodowania również za okres poprzedzający wejście w życie aktu prawa miejscowego wprowadzającego obszar ograniczonego użytkowania. Wskazują ponadto, że Sąd Apelacyjny mylnie zrozumiał zagadnienie ciężaru dowodu oraz nieprawidłowo uznał, że modyfikacja przez Sąd tez dowodowych do opinii biegłego byłaby sprzeczna z wolą powodów. Skarżący nie wskazują przy tym we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania przepisów prawa materialnego i procesowego, które – ich zdaniem – naruszył Sąd drugiej instancji.

Postanowieniem z 13 września 2023 r. Sąd Apelacyjny w Warszawie odrzucił skargę kasacyjną wniesioną przez troje z pięciorga powodów, w związku z czym przedmiotem dalszego postępowania była wyłącznie skarga wniesiona przez E.K. i Z.K.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną pozwana wniosła m.in. o odmowę przyjęcia skargi do rozpoznania oraz o zasądzenie od powodów na jej rzecz kosztów postępowania kasacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna

jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.). Skarga kasacyjna stanowi nadzwyczajny środek zaskarżenia prawomocnych orzeczeń, którego celem jest ochrona interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa, usunięcie z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych. Ograniczenie przesłanek do czterech ma zapewnić, że przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest uzasadnione jedynie w tych sprawach, w których mogą być zrealizowane te funkcje, a skarga kasacyjna nie stanie się instrumentem wykorzystywanym w każdej sprawie.

Powołanie się na istotne zagadnienie prawne wymaga sformułowania problemu prawnego i wykazania, że ma on precedensowy charakter oraz znaczenie dla rozwoju prawa. Problem ten powinien odnosić się do konkretnych przepisów prawa i zostać ujęty w sposób abstrakcyjny, a zarazem wiązać się z rozpoznawaną sprawą. Konieczne jest przy tym wskazanie argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen (zob. postanowienia SN: z 13 lipca 2007 r., III CSK 180/07; z 10 kwietnia 2014 r., IV CSK 623/13; z 2 grudnia 2014 r., II CSK 376/14; z 9 kwietnia 2015 r., V CSK 547/14, i z 6 lutego 2026 r., I CSK 719/25).

Z kolei przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ze względu na przesłankę z art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. wymaga wskazania przepisu prawa, którego wykładnia budzi wątpliwości, określenia zakresu koniecznej wykładni, podania, na czym polegają wątpliwości związane z rozumieniem przepisu oraz przedstawienia argumentacji przemawiającej za tym, że mają one rzeczywisty i poważny charakter, nie należą zaś do zwykłych wątpliwości związanych z procesem stosowania prawa. Wymagane jest także wykazanie, że treść i znaczenie przepisu nie zostały dostatecznie wyjaśnione w dotychczasowym orzecznictwie lub że istnieje potrzeba zmiany ich dotychczasowej wykładni (zob. m.in. postanowienie SN z 21 listopada 2023 r., I CSK 4931/22, i z 28 lutego 2025 r., I CSK 232/25).

Skarżący nie zdołali spełnić wskazanych wymagań. W obu przypadkach, tzn. zarówno w odniesieniu do istotnego zagadnienia prawnego, jak i potrzeby wykładni przepisów, konieczne było wykazanie, że rozstrzygnięcie zagadnienia oraz – odpowiednio – przyjęcie określonego kierunku wykładni mają znaczenie dla

rozstrzygnięcia sprawy. Sąd Apelacyjny uznał powództwo za bezzasadne z tego powodu, że powodowie nie wykazali poniesienia szkody, gdyż sporządzona w sprawie opinia biegłego okazała się nieprzydatna w tej mierze. Skarżący nie wykazali, w jaki sposób rozstrzygnięcie sformułowanego zagadnienia i przyjęcie określonej wykładni mogłoby podważyć ten wniosek. Wskazać przy tym należy, że zgodnie z art. 398³ § 3 k.p.c. podstawą skargi kasacyjnej nie mogą być zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów.

Odnosząc się do sformułowanego zagadnienia prawnego, należy dodatkowo wskazać, że skoro powodowie dochodzili odszkodowania dopiero w związku z wprowadzeniem obszaru ograniczonego użytkowania, nie miałyby znaczenia dla sprawy wypowiedź Sądu Najwyższego co do możliwości objęcia odpowiedzialnością odszkodowawczą na podstawie art. 129 ust. 2 Prawa ochrony środowiska szkody powstałej przed wprowadzeniem obszaru ograniczonego użytkowania. Zresztą nie można również uznać, by sformułowane przez skarżących zagadnienie miało znaczenie dla innych spraw. W przypadku, w którym jako źródło szkody wskazuje się wprowadzenie obszaru ograniczonego użytkowania, a jako podstawę odpowiedzialności pozwanej art. 129 ust. 2 Prawa ochrony środowiska, nie może być bowiem mowy o objęciu zakresem kompensacji szkód wyrządzonych przed wprowadzeniem obszaru ograniczonego użytkowania.

Powołując się na przesłankę, o której mowa w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., skarżący powinien wskazać, jakie przepisy prawa materialnego lub procesowego w sposób elementarny naruszył sąd drugiej instancji, przy czym do uznania skargi kasacyjnej za oczywiście uzasadnioną nie wystarczy, by naruszenie danego przepisu było oczywiste. Wymaga się natomiast, by to naruszenie spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia (zob. m.in. postanowienie SN z 6 maja 2026 r., I CSK 1689/25, i z 8 maja 2026 r., I CSK 303/26).

Mając na względzie powyższe wymogi, nie można było uznać, by skarga kasacyjna była oczywiście uzasadniona. Po pierwsze, skarżący nie wskazali przepisów, które miałyby w oczywisty sposób naruszyć Sąd drugiej instancji. Po drugie, nie można uznać za oczywiście nieprawidłowe działanie tego Sądu polegające na niezmodyfikowaniu z urzędu tez dowodowych, skoro – jak wynika

z uzasadnienia wyroku Sądu Apelacyjnego – powodowie podtrzymywali wcześniej sformułowane tezy również w postępowaniu drugoinstancyjnym. Po trzecie, art. 232 zd. 2 k.p.c. stanowi wyrażnie, że dopuszczenie dowodu niewskazanego przez stronę jest uprawnieniem, a nie obowiązkiem sądu. Należy przy tym podkreślić, że już Sąd pierwszej instancji wskazał w uzasadnieniu wyroku, iż powodowie nie wykazali za pomocą opinii biegłej faktów obniżenia wartości nieruchomości jako pozostającego w normalnym związku przyczynowym z wejściem w życie uchwały wprowadzającej obszar ograniczonego użytkowania. W związku z tym potwierdzenie tego stanowiska przez Sąd Apelacyjny nie mogło stanowić dla powodów zaskoczenia.

Z tych przyczyn należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 § 1, 3 i 4, art. 99 k.p.c. w zw. z § 10 ust. 4 pkt 2 w zw. z § 2 pkt 6 oraz § 20 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych. Suma zwrotu została rozdzielona na powodów w częściach równych (zob. uchwałę SN z 16 listopada 2023 r., III CZP 54/23, OSNC 2024, nr 6, poz. 57).

Marcin Krajewski

(E.M.)

[a.ł]